

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

ZKA

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE

IZVEŠTAJ REVIZIJE O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE KLINA ZA 2024. GODINU

Priština, jun 2025.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Opštine Klina za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Ne-modifikovano mišljenje u finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Opštine Klina (OK), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Prema našem mišljenju, Godišnji finansijski izveštaji opštine Klina, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama) i Uredba Ministarstva finansija br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Opštine Klina bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za Zaključak

- A1 Kašnjenja u izvođenju ugovorenih radova.
- A2 Prekoračenje u realizaciji količina javnih okvirnih ugovora i ne usklađivanje sa ponderisanjem utvrđenom u tenderskom dosijeu.
- A3 Neispunjavanje zakonske obaveze za verifikaciju 20% nepokretnih imovina poreskih obveznika.
- B1 Kašnjenja u izvršenju neplaćenih obaveza, kao i plaćanja izvršena od strane Trezora, na osnovu sudskih/izvršnih odluka u iznosu od 312,908.00€. Od tog iznosa, glavni dug je iznosio 238,110.00€, dok je iznos od 74,798.00€ dodatni troškovi na ime sudskog/izvršnog postupka i kamate.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Klina.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment Opštine Klina je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava Opštine Klina u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen

sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Klina sa svim primenljivim politikama Opštine Klina, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Klina .
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim

revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, uočili smo oblasti u kojima su potrebna značajna poboljšanja u vezi sa finansijskim upravljanjem i kontrolom. Evidentni nedostaci su uočeni u važnim finansijskim oblastima kao što su: pogrešna klasifikacija rashoda, nedostaci u upravljanju javnim ugovorima, kašnjenja u izvođenju radova, neizveštavanje menadžera ugovora u sistemu e-nabavke, kao i nedostatak preduzimanja radnji za naplatu dugova, koja su predstavljena u nastavku za vaše razmatranje u obliku nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da vrše neophodne ispravke u finansijskim informacijama koje su prikazane u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku podataka za objašnjenje i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem i usklađivanjem sa organima u pogledu upravljanja sredstvima javnog sektora. Mi ćemo pratiti (razmotriti) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Isto tako, zbog neblagovremenog ispunjenja obaveza, Trezor je, u skladu sa sudskim/izvršnim odlukama, izvršio plaćanja iz opštinskog budžeta za 2024. godinu u iznosu od 312,908€. Od tog iznosa, glavni dug je iznosio 238,110€, dok je iznos od 74,798€ dodatni troškovi na ime sudskog/izvršnog postupka i kamate.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa osam (8) preporuka, od kojih su tri (3) nove preporuke, dve (2) ponovljene i tri (3) delimično ponovljene.

Dok za status preporuka iz prethodne godine i nivo njihovog sprovođenja, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Pitanje A1 - Kašnjenja u izvođenju ugovorenih radova

Nalaz Uredba br. 001/2022 o javnim nabavkama. Član 70.23 ističe da je odgovornost menadžera projekta da upravlja obavezama i dužnostima UO-a navedenim u ugovoru i da obezbedi da ekonomski operater izvršava ugovor u skladu sa uslovima navedenim u ugovoru, i da oceni učinak izvođača za ugovore pod njegovim upravljanjem.

Mi smo identifikovali nedostatke u upravljanju i izvršenju ugovora, kao u nastavku:

- Projekat „Izgradnja prečišćivača za sistem filtriranja pijaće vode u Klini“, u iznosu od 849,922€, ugovor koji je potpisan 12.10.2023. godine, i rok izvođenja radova je bio 11.10.2024. godine. Do trenutka kada smo mi bili u reviziji (u fazi izvršenja maj 2025. godine), prema menadžeru ugovore, izvršeno je 75% plaćanja. Bilo je kašnjenja u izvođenju radova i Ekonomski operater (EO) je 31. januara 2025. godine, tražio produženje rok sa obrazloženjem da su prevladali teški vremenski uslovi i tehnički problemi prilikom ugradnje jedne pumpe, koja nije funkcionisala, kao i ponovna procena dodatnih radova, od strane svih strana koja su uključena u projektu: i
- Projekat „Uvođenje centralnog grejanja sa toplotnim pumpama u NSOŠ Motrat Qiriazí“, u iznosu od 64,975€, ugovor je potpisan 07.05.2024. godine, a rok za izvođenje radova bio je 10.07.2024. godine (60 kalendarskih dana). Projekata je imao kašnjenja u izvršenju i EO je pismom od 21.10.2024. godine zatražio produženje roka do 13.12.2024. godine, sa obrazloženjem da EO nije mogao da vrši isporuku opremu zbog kašnjenja u uvozu. Dok smo bili na terenu (maj 2025. godine), tehnički prijem još uvek nije bio izvršen sa obrazloženjem da treba obezbediti novu trafo stanicu.

Kašnjenja u izvođenju radova, prema rečima menadžera ugovora, bila zbog vremenskih uslova, ne rešavanja imovinskih problema i neblagovremene isporuke opreme. Međutim, uočeno je da su kašnjenja nastala i kao rezultat nedostatka realističnog planiranja i neadekvatnih dinamičkih planova za izvođenje radova.

Uticaoj Neispunjavanje ugovora prema uslovima koji su navedeni u ugovoru pokazuje da planiranje vremenskih rokova, dinamičkih planova, ali i priprema ugovora imaju značajne nedostatke, koji utiču na to da radovi kasne i da ne budu izvedeni prema ugovoru. Kao posledica neblagovremenog sprovođenja projekata, građani opštine ne dobijaju usluge na vreme.

Preporuka A1

Predsednik treba da obezbedi da pre pokretanja postupaka nabavki projekti da budu detaljni i izvršivi, da se utvrdi obim i realni rokovi za završetak radova, i unapred da se rešavaju problemi sa imovinom na mestima gde će se projekti sprovesti. Isto tako, treba da obezbedi da menadžeri ugovora nadgledaju sprovođenje projekata kako bi se otklonile sve prepreke koje onemogućavaju sprovođenje ugovora u skladu sa propisanim uslovima.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažem se).

Pitanje A2 - Prekoračenje u realizaciji količina javnih okvirnih ugovora i neusklađivanje sa ponderisanjem utvrđenom u tenderskom dosijeu

Nalaz

Uredba br. 001/2022 o javnim nabavkama, u članu 17.35 utvrđuje da: „Kad god Ugovorni organ ne zna indikativne količine, ugovori sa cenama po jedinici, UO treba utvrditi ponderisanje na osnovu važnosti svake „kategorije usluga“, kako bi UO utvrdio koja je ponuda sa nižom cenom na osnovu bodovanja. Shodno tome, ponderisanje artikala treba zasnivati na ponderisanje i važnost relevantne kategorije, što znači da realizovana (potrošena) količina ne može i ne treba da se razlikuje od odnosa prema ponderisanju koje je dato u Tenderskom dosijeu. Menadžer ugovora ostaje odgovoran da dokazuje jasno da je isporučena i potrošena količina u skladu sa ponderisanjem koje je dato i sa realnim potrebama ugovornog organa“.

U okvirnom javnom ugovoru „Pružanje zdravstvenih usluga, palijativna nega“, procenjene vrednosti od 550,000€, i trajanja ugovora od 36 meseci, koji je do 31.12.2024. godine realizovan u iznosu od 439,151€ ili 80%. Bilo je prekoračenja fakturiranih i isplaćenih količina na sledećim stavkama:

- Stavka 4 „socijalne usluge na terenu“, prema tenderskom dosijeu dato je ponderisanje od 5% ili 27,500€ za stavku na osnovu važnosti. Iz analize realizacije za ovu stavku uočili smo da je do 31.12.2024. godine fakturisan i isplaćen iznos od 212,075€ ili 48% ukupnih rashoda za ugovor; i
- Stavka 5 „socijalne usluge primarne zdravstvene zaštite u Glavnom centru porodične medicine“, prema tenderskom dosijeu dato je ponderisanje od 5% ili 27,500€ za stavku na osnovu važnosti. Ova stavka je do 31.12.2024. godine fakturirana i isplaćena u ukupnom iznosu od 210,625€ ili 48% ukupnih rashoda za ugovor.

Vredi napomenuti da je do 31.12.2024. godine u ove dve stavke, ukupno je potrošeno 422,700€ koje predstavljaju 76.85% rashoda za iznos ugovora prema tenderskom dosijeu. Ovo ukazuje na

veliko ne usklađivanje između planiranja i izvršenja ugovora.

Ova prekorčenja su nastala kao posledica lošeg planiranja potreba i neodgovarajućeg utvrđivanja ponderisanja kategorija na osnovu važnosti radova/usluga u tenderskom dosijeu, ali i zbog neodgovarajućeg upravljanja ugovorom.

Uticaj Prekorčenje troškova za odobrene količine prema ponderisanju koje je određeno u tenderskom dosijeu i u ugovoru, utiče na nedostatak transparentnosti u donošenju odluka za izbor ponude sa najnižom cenom. Isto tako, može da utiče i na povećanje planiranih budžetskih rashoda.

Preporuka A2 Predsednik treba da obezbedi da putem jedinica koje podnose zahteve, prilikom pripreme zahteva i tenderskog dosijea za javne okvirne ugovore, prema ponderisanju, da ima aktivnu ulogu u utvrđivanju realnih potreba opštine, kako bi ugovori bili realizovani u potpunosti u skladu sa ponderisanjem koje je utvrđeno u tenderskom dosijeu. Isto tako, treba da obezbedi da se ne prekorače količine koje su predviđene ugovorom.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažem se).

Pitanje A3 - Neispunjavanje zakonske obaveze za verifikaciju 20% nepokretnih imovina poreskih obveznika

Nalaz Zakon br. 06/005 o porezu na nepokretnu imovinu, član 15. tačka 2. utvrđuje da: „Opština svake godine sprovodi inspeksijske aktivnosti kod najmanje dvadeset odsto (20%) svih objekata unutar teritorije opštine, i za pomoć u inspeksijskim aktivnostima može angažovati i privatne inspektore“.

Opština je u 2024. godini, za porez na imovinu objekata imala 15,299 registrovanih objekata u Protax sistemu. Mi smo uočili da opština nije uspela da vrši inspeksijski nadzor (verifikaciju) 20% nepokretnih imovina kako je propisano važećim zakonom, već je verifikovala samo 1,516 nepokretnih imovina ili blizu 10%.

Nedostatak inspeksijskog nadzora imovine, rezultira nepotpunim informacijama o trenutnoj oporezivoj imovini, i takođe može da utiče ne netačnu procenu prihoda od poreza na imovinu.

Uticaj Neizvršenje inspeksijskog nadzora nepokretnih imovina može rezultirati nepotpunim informacijama o trenutnom stanju imovine, na potencijalno manje naplaćene prihode u korist opštine i takođe može rezultirati i neadekvatnim poreskim opterećenjem.

Preporuka A3 Predsednik treba da obezbedi povećanje aktivnosti za verifikaciju nepokretnih imovina, u skladu sa zakonskim zahtevima, kako bi se eventualne promene u imovini integrisale u bazu podataka i odražavale tačnu poresku obavezu.

Odgovor rukovostva entiteta (slažem se).

Pitanje B1 – Kašnjenja u izvršenju neplaćenih obaveza i sudskih/izvršnih troškova

Nalaz Član 39.1 Zakona o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima propisuje da: „GFS jedne budžetske organizacije je odgovoran da obezbedi da svaki valjani račun ili zahtev za isplatu za isporučene robe i usluge i/ili za izvršene radove za budžetsku organizaciju moraju da se isplate u roku od trideset (30) kalendarskih dana posle prijema računa ili zahteva za isplatu od strane budžetske organizacije“. Isto tako član 40.3 Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, propisuje da: „Posle prijema dotične pravosnažne presude ili naloga, Ministar je ovlašćen i odgovoran da odmah preuzima bilo koje neophodne mere radi izvršenja isplate prema presudi ili nalogu iz dostupnih izdvajanja; s tim da, međutim, ako se presuda odnosi na opštinu, jedino izdvajanja opštine mogu da se koriste radi izvršenja ove presude“.

U tri (3) slučaja neisplaćenih obaveza (faktura) u iznosu od 19,546€, obaveze nisu isplaćene u zakonski propisanom roku. Kašnjenje u dva slučaja je bilo 90 dana, dok je u jednom (1) slučaju kašnjenje bilo blizu 5 meseci.

Isto tako, zbog neblagovremenog izvršenja obaveza, Trezor je, u skladu sa sudskim/izvršnim odlukama, izvršio isplate iz opštinskog budžeta za 2024. godinu u iznosu od 312,908€. Od tog iznosa, glavni dug je iznosio 238,110€, dok je iznos od 74,798€ dodatni troškovi na ime sudskog/izvršnog postupka i kamate.

To se desilo zato što je opština preuzela obaveze bez sprovođenja odgovarajuće analize budžeta.

Uticaj Kašnjenja u izvršenju obaveza prouzrokovala su dodatne troškove, pored iznos fakture opština je platila i dodatne troškove, uključujući kamatu i druge proceduralne sudske/izvršne troškove.

Preporuka B1 Predsednik treba da poboljša upravljanje sredstvima kako bi obezbedio da se finansijske obaveze izvrše na vreme i u roku od 30 dana, uključujući izradu detaljne analize budžeta kako bi se izbegla kašnjenja u plaćanju faktura.

Odgovor rukovostva entiteta (slažem se).

2.2 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.2.1 Prihodi

Prihodi koje je opština Klina ostvarila u 2024. godini iznosili su ukupno 1,289,661€. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, od administrativnih taksi, prihode od poslovne delatnosti, prihode od zakupa itd. Pored prihoda koje je ostvarila opština, koji su prikazani u sledećoj tabeli, opština je takođe primila indirektno prihode koje je ostvario centralni nivo (sudske novčane kazne i kazne u saobraćaju) u ukupnom iznosu od 478,599€.

Pitanje C1 – Nedostaci u bazi podataka poreskih obveznika za porez na imovinu

Nalaz Zakon br. 06/L-005 o porezu na nepokretnoj imovini, član 12. utvrđuje da opština ima odgovornost za registraciju i upravljanje podacima o porezu na imovinu u registrima poreza na imovinu kako se utvrđuje podzakonskim aktom.

Iz revizije podataka o porezu na imovinu iz prethodnih godina, identifikovano je 1,846 poreskih obveznika objekata, kojima u bazi podataka nedostaje lični broj, a koji na osnovu imena, prezimena i imena roditelja mogu biti potencijalni korisnici odobrenih zakonskih olakšica nekoliko puta. Od ovog broja, u 2024. godini opština je uspela da identifikuje i registruje 311 poreskih obveznika sa ličnim brojem.

To se desilo kao rezultat neodgovarajućih kontrola i praćenja sektora imovine da se vrši provera svih poreskih obveznika objekata sa ličnim brojem.

Uticaj Nedostatak podataka u bazi podataka za lične brojeve poreskih obveznika može da utiče na to da poreski obveznici nezakonito koriste zakonske olakšice za primarno prebivalište nekoliko puta.

Preporuka C1 Predsednik treba da preduzme neophodne radnje kako bi obezbedio da se podaci o prezu na imovinu, dopunjuju sa ličnim brojevima svih poreskih obveznika, tako da se omogući provera svih mogućih slučajeva koji se mogu pojaviti, a koji su nekoliko puta koristili olakšice za primarno prebivalište.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažem se).

2.2.2 Kapitalne investicije

Završni budžet za kapitalne investicije je bio 4,987,997€, dok je potrošeno 4,605,207€ ili oko 92% budžeta. One se odnose na: izgradnju objekata, lokalne puteve, vodovodne mreže, kanalizacione mreže, nacionalne parkove, uređenje reka itd.

Pitanje B2 – Klasifikacija rashoda u neadekvatnim ekonomskim kategorijama

Nalaz član 18. stav 3. Finansijskog pravila br. 01/2023/MF Potrošnja javnog novca, propisuje da: „Rashodi treba da imaju adekvatne kodove, određene Administrativnim uputstvom o planu računovodstva“. U računovodstvenom planu Trezora utvrđeni su relevantni kodovi i kategorije rashoda koje treba da ih primenjuju BO.

Uočili smo pogrešnu klasifikaciju rashoda po ekonomskim kategorijama, u iznosu od 57,599€. Od tog iznosa, Trezor je isplatio prema nalogu za izvršenje u skladu sa sudskom odlukom o jubilarnim nagradama, iz kategorije Kapitalne investicije iznod od 55,506€ i iz kategorije Roba i usluge iznos od 1,993€.

To se desilo zbog nedostatka budžetskih izdvajanja u adekvatnoj ekonomskoj kategoriji za izvršenje isplata za sudske/izvršne odluke.

Uticaj Isplate koje su izvršene iz neadekvatne kategorije, dovode do prikazivanja pogrešnih podataka u Finansijskim izveštajima opštine, u kojima podaci o kategorijama rashoda nisu tačni i kao takvi daju obmanjujuće informacija korisnicima GFI-ova.

Preporuka B2 Predsednik treba da obezbedi da se rashodi planiraju i realizuju u skladu sa adekvatnim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo pravilno izveštavanje prema računovodstvenim standardima javnog sektora i u skladu sa računovodstvenim planom.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažem se).

Pitanje C2 – Registri upravljanja ugovorima nisu preko platforme e-nabavke

Nalaz Stav 70.24.f. Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama propisuje da: „Menadžer ugovora treba da obezbedi da se svi registri o upravljanju ugovorima treba da budu pripremljeni, vođeni i arhivirani u modulu za upravljanje ugovorima u elektronskom sistemu nabavke“.

Menadžeri ugovora su počeli sa vođenjem i arhiviranjem dokumenata putem elektronskog sistema javnih nabavki u upravljanju ugovorima i proceni učinka izvršenja ugovora. Međutim, iz 17 testiranih uzoraka, uočili smo da u 10 slučajeva registri upravljanju ugovorima nisu vođeni putem platforme za e-nabavke.

To se desilo kao rezultat neefikasnih internih kontrola u procesu upravljanja ugovorima preko platforme e-nabavke.

Uticaj Nevođenje i nearhiviranje ugovora preko sistema javnih nabavki može da utiče na neefikasno upravljanje ugovorima i takođe ne pruža dovoljne mogućnosti da rukovodstvo blagovremeno dobije informacije o napretku i učinku ugovora.

Preporuka C2 Predsednik treba da traži od svih menadžera ugovora kako bi obezbedio da se upravljanje ugovorima vodi i arhivira preko elektronskog sistema javnih nabavki.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažem se).

2.2.3 Potraživanja

Opština je u GFI-ima za 2024. godinu obelodanila potraživanja u iznosu od 3.384,665€. Ovaj iznos se sastoji od potraživanja po osnovu poreza na imovinu u iznosu od 2,058,227€, taksi za obavljanje poslovne delatnosti u iznosu od 1,097,138€, kao i od zakupa opštinske imovine 229,300€.

Pitanje C3 – Slabosti u upravljanju potraživanjima

Nalaz U skladu sa članom 26. Zakona o prezu na nepokretnu imovinu, br. 06/L-005, Opština, Ministarstvo finansija i nadležni izvršni organi imaju ovlašćenja i nadležnosti koja su im data za naplatu zaostalih poreskih obaveza koje premašuju iznos od deset (10) evra, i članom 27. Ako poreski obveznik ili dužnik nije u potpunosti platio porez i kaznu, ako je izrečena, ili zaostale poreske obaveze, u skladu sa utvrđenim rokovima, opština donosi poslednje pisano obaveštenje u roku od deset (10) radnih dana od isteka poslednjeg dana za plaćanje duga, kojom zahteva plaćanje ukupnog iznosa zaostalih dugovanja najkasnije deset (10) kalendarskih dana od isteka dana kada se pretpostavlja da je dužnik mogao primiti poslednje obaveštenje. Naplata ostalih prihoda treba da se vrši u skladu sa vremenskim rokovima utvrđenim u fakturi za svaku vrstu prihoda.

Potraživanja za 2024. godinu, bila su u ukupnom iznosu od 3,384,665€. U odnosu na prošlu godinu, ona su smanjena za 356,024€, jer je rukovodstvo preduzelo mere slanjem zahteva za pokretanje izvršnog postupka protiv nekoliko dužnika za ispunjavanje neplaćenih obaveza poreza na imovinu. Međutim, iznos ovih dugovanja je i dalje visok i opština treba da nastavi da preduzima mere za naplatu dugovanja.

To se desilo kao rezultat nedostatka doslednih radnji nadležnih odeljenja, u pokušajima za naplatu dugova.

Uticaoj Neprimena mehanizama koji su utvrđeni zakonom i uredbama utiče na stalno povećanje zahteva za potraživanja, što rezultira manjim sredstvima za postizanje ciljeva i podstiče druge dužnike da ne ispunjavaju svoje obaveze.

Preporuka C3 Predsednik opštine treba da obezbedi da službenici u relevantnim odeljenjima intenziviraju radnje i preduzimaju sve mere za naplatu potraživanja i smanjenje njihovog rastućeg trenda tokom godina.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažem se).

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju predstavili smo rezime informacija o izvorima budžetskih sredstava, trošenju sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. To je ilustrovano sledećim tabelama i grafikonima:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u€)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Izvori fondova	14,648,717	15,866,597	15,408,878	14,691,283	11,547,857
Grant Vlade – Budžet	13,212,457	13,368,029	13,261,524	12,048,247	9,910,436
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	0	97,023
Prenete iz prethodne godine	0	942,122	834,666	1,227,234	850,471
Sopstveni prihodi	1,436,260	1,436,260	1,249,988	951,375	663,127
Unutrašnje donacije	0	117,611	62,699	37,023	21,362
Spoljne donacije	0	2,575	0	427,403	5,438

Konačni budžet opštine Klina je veći od početnog budžeta za 1,217,880€. Ovo povećanje budžeta je rezultat odluke Vlade za budžetska izdvajanja u iznosu od 155,572€, uključujući prenete prihode u iznosu od 942,122€ i donacije u iznosu od 120,186€.

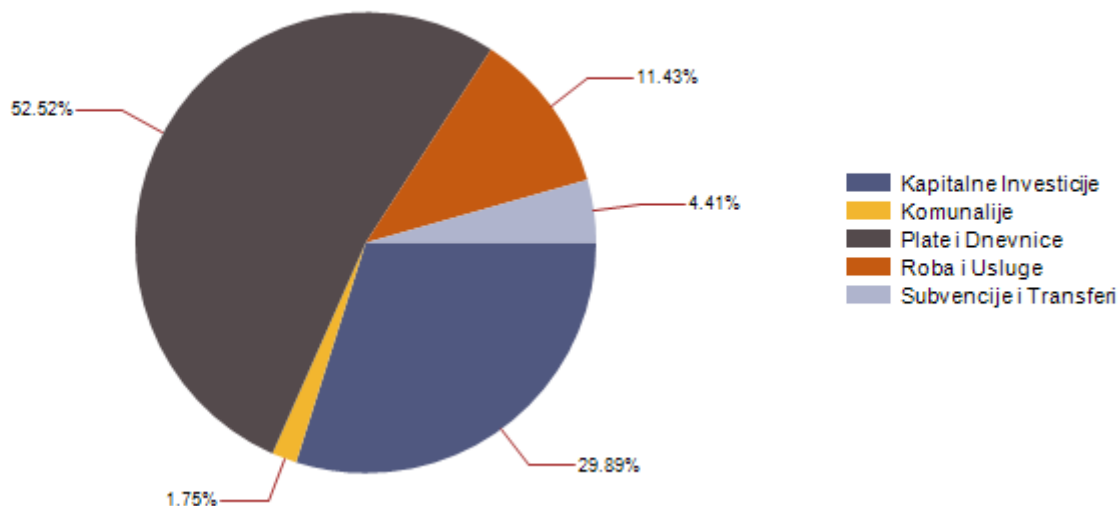
U 2024. godini, opština je potrošila 15,408,878€ ili oko 97% konačnog budžeta, sa povećanjem od 3% u odnosu na prethodnu godinu. Opštini je kroz sudske/izvršne odluke izvršeno 312,908€ iz različitih ekonomskih kategorija.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u€)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	14,648,717	15,866,597	15,408,878	14,691,283	11,547,857
Plate i Dnevnice	7,936,857	8,092,429	8,092,429	7,406,952	6,441,464
Roba i Usluge	1,710,000	1,807,649	1,761,497	1,716,951	1,340,624
Komunalije	250,000	270,001	269,888	235,176	166,972
Subvencije i Transferi	600,000	708,522	679,857	420,963	401,429
Kapitalne Investicije	4,151,860	4,987,997	4,605,207	4,911,241	3,197,368

Objašnjenja o izmenama u kategorijama budžeta su prikazana u nastavku:

- Konačni budžet za plate i dnevnice u odnosu na početni budžet je povećan za 155,572€. Ovo povećanje dolazi od vladinog granta Odlukom Vlade Kosova, za pokrivanje minusa u platama koje su isplaćene putem sudskih/izvršnih odluka za kolektivne ugovore.
- Konačni budžet za robu i usluge u odnosu na početni budžet je povećan za 97,649€. Povećanje je iz prenosa nepotrošenih sopstvenih prihoda iz 2023. godine.
- Konačni budžet za komunalne troškove u odnosu na početni budžet je povećan za 20,001€. Povećanje je iz prenosa nepotrošenih sopstvenih prihoda iz 2023. godine.
- Konačni budžet za subvencije i transfere u odnosu na početni budžet je povećan za 108,522€. Povećanje je iz prenosa nepotrošenih sopstvenih prihoda iz 2023. godine za 24,149€ i od utvrđenog granta donatora za 84,373€.
- Konačni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet je povećan za iznos od 836,137€. Povećanje je iz prenosa nepotrošenih sopstvenih prihoda 800,323€, kao i povećanje od donacija za 35,814€.

Ostvareni prihodi od strane opštine Klina za 2024. godinu bili su u iznosu od 1,436,260€, dok je ostvaren ukupan iznos od 1,289,661€ ili blizu 90% budžetskog planiranja. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihoda od građevinskih dozvola, prihoda od poslovne delatnosti, prihoda od zakupa itd. Pored ostvarenih prihoda od strane opštine, koji su prikazani u sledećoj tabeli, opštine je primila i indirektno prihode koje je ostvario centralni nivo (sudske novčane kazne i kazne u saobraćaju) u ukupnom iznosu od 478,599€.

Tabela 3. Prihodi (u€)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Prijemi	2023 Prijemi	2022 Prijemi
Ukupno prihodi	1,436,260	1,436,260	1,340,173	1,440,250	1,208,535
Poreski prihodi	654,421	654,421	550,999	621,791	453,281
Neporeski prihodi	781,839	781,839	788,301	818,459	755,254
Ostali prihodi	0	0	873		

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj o reviziji GFI-ova za 2023. godinu opštine Klina, rezultirao je sa osam (8) glavnih preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan u kome je prikazan način kako će sprovoditi date preporuke.

Do kraja naše revizije za 2024. godinu, tri (3) preporuke su sprovedene, tri (3) su bile u toku i za dve (2) preporuke još uvek nije počelo sprovođenje, kao što je prikazano u Grafikonu br. 2, u nastavku. Za detaljniji opis preporuka i načina kako su one tretirane, pogledajte Tabelu 3 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

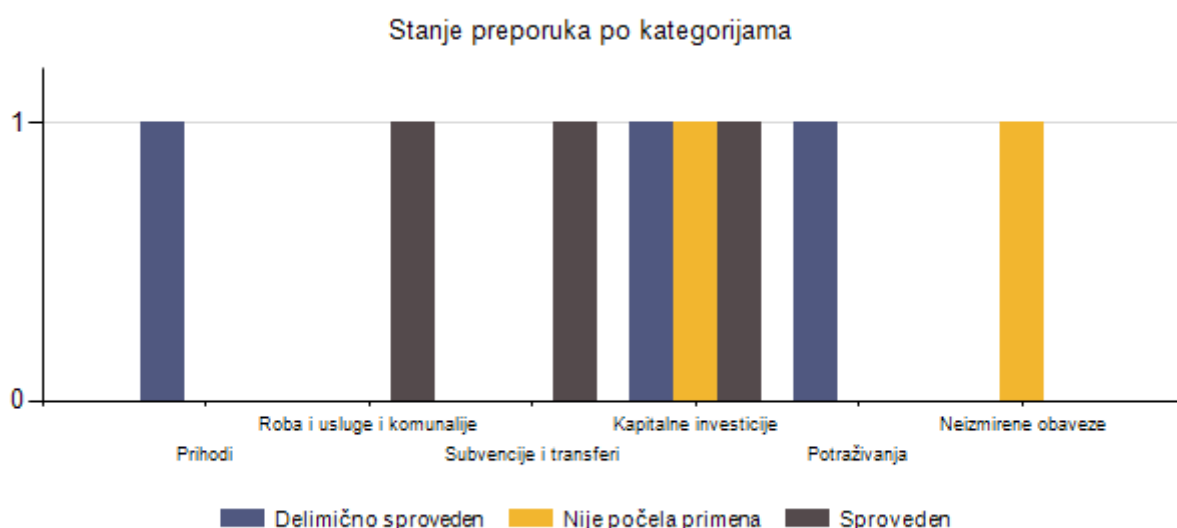

Tabela 4. Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2023 godine	Preduzete akcije	Status
1.	Prihodi	Predsednik mora preduzeti neophodne radnje kako bi osigurao da baza podataka poreza na imovinu bude popunjena svim sopstvenim brojevima poreskih obveznika, kako bi se omogućila provera svih potencijalnih slučajeva na koje se može susresti privremene pogodnosti za primarno prebivalište.	Preporuka je sprovedena delimično jer još uvek postoje nedostaci u vezi sa ličnim brojevima poreskih obveznika u Protax sistemu.	Delimično sprovedena
2.	Roba i usluge i komunalije	Predsednik treba da poveća kontrole u kancelariji za nabavke kako bi osigurao da se sva tražena dokumenta učitaju na elektronsku platformu javnih nabavki.	Iz testiranja uzoraka uočili smo da dokumente koje je trebalo otpremiti u sistemu e-nabavke su	Sprovedena

			otpremljeni, stoga zaključujemo da je ova preporuka sprovedena.	
3.	Subvencije i transferi	Predsednik mora da obezbedi da će komisija za ocenjivanje ocenjivati prijave poljoprivrednika u skladu sa kriterijumima definisanim javnim pozivom.	Iz testiranih uzoraka smo uočili da prilikom ocenjivanja prijava za subvencije, komisije za ocenjivanje vrše ocenjivanje prijava poljoprivrednika u skladu sa kriterijumima koji su utvrđeni Javnim pozivom, stoga zaključujemo da je preporuka sprovedena.	Sprovedena
4.	Kapitalne investicije	Predsednik mora osigurati da se rashodi planiraju i realizuju u skladu sa adekvatnim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo fer izveštavanje prema računovodstvenim standardima javnog sektora u skladu sa računovodstvenim planom.	Takođe i tokom 2024. godine, izvršena je pogrešna klasifikacija rashoda, stoga smo zaključili da preporuka još uvek nije sprovedena.	Nije počela primena
5.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da zahteva od svih projektnih menadžera da obezbede da se upravljanje ugovorima održava i arhivira kroz elektronski sistem javnih nabavki.	Iako je subjekat preduzeo radnje za upravljanje ugovorima preko sistema e-nabavke, još uvek ima slučajeva kada se ugovorima ne upravlja preko elektronske platforme e-nabavke.	Delimično sprovedena
6.	Kapitalne investicije	Predsednik mora da obezbedi da su unutrašnje kontrole ojačane u procesu izvršenja plaćanja. Uplate moraju biti obrađene prema hronologiji događaja	Iz testiranih uzoraka, nismo identifikovali nove slučajeve	Sprovedena

		iu punoj saglasnosti sa koracima definisanim finansijskim pravilom za trošenje javnog novca.	kao prethodne godine, stoga zaključujemo da je preporuka sprovedena.	
7.	Potraživanja	Predsednik opštine mora da obezbedi da će službenici u relevantnim odeljenjima intenzivirati radnje i preduzeti sve mere za naplatu potraživanja i smanjenje njihovog trenda rasta tokom godina.	Stanje potraživanja u odnosu na prethodnu godinu je smanjeno, međutim nisu preduzete dovoljne mere za njihovu naplatu od strane relevantnih odeljenja.	Delimično sprovedena
8.	Neizmirene obaveze	Predsednik treba da poboljša upravljanje sredstvima kako bi osigurao da se finansijske obaveze izmire na vreme iu roku od 30 dana, uključujući izradu detaljne analize budžeta kako bi se izbegla kašnjenja u plaćanju računa.	Nisu preduzete neophodne radnje za sprovođenje ove preporuke.	Nije počela primena

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Lavdim Maxhuni, Direktor revizije

Xhevat Seferi, Vođa tima

Valon Halimi, Član tima

Xhevat Hasolli, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVO

www.komuna-kline.org

KOMUNA E KLINËS
MUNICIPALITY OF KLINA
OPŠTINA KLINA

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

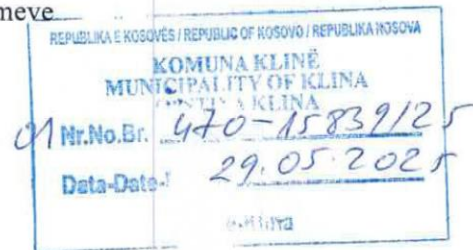
Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Klinës, për vitin 2024 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Zenun Elezaj

Data: 29 maj 2025, Klinë

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikovanje mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne

odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima - usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju
- ³ Kolektivno se naziva kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Konačni budžet - budžet koji usvaja Skupština i naknadno prilagođava Ministarstvo finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.